

**RADA
UNII EUROPEJSKIEJ**

**Bruksela, 19 stycznia 2009 r. (28.01)
(OR. en)**

**Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2006/0086 (COD)**

**5505/09
EXT 1**

LIMITE

**ENV 27
AGRI 22
DEVGEN 12
FORETS 4
FSTR 6
RECH 14
REGIO 2
TRANS 21
CODEC 54**

NOTA

Od: Sekretariat Generalny
Do: Delegacje

Nr poprz. dok.: 16783/1/08 REV 1 ENV 942 AGRI 428 DEVGEN 262 FORETS 77 FSTR 36
RECH 413 REGIO 43 TRANS 453 CODEC 1738

Nr wniosku 13388/06 ENV 495 AGRI 305 DEVGEN 232 FORETS 32 FSTR 64 RECH 242
Kom.: REGIO 53 TRANS 246 CODEC 1012 – COM(2006) 232 wersja ostateczna

Dotyczy: Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej
ramy dla **ochrony gleby**
- Propozycja prezydencji

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiająca ramy ochrony gleby

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 175 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego^{*},

uwzględniając opinię Komitetu Regionów^{**},

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu^{***},

a także mając na uwadze, co następuje:

[*Motywy pominięto.*]

* Dz.U. C ...

** Dz.U. C ...

*** Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia ... (Dz.U. C ...), wspólne stanowisko Rady z dnia ... (Dz.U. C ...) i stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia ... (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym). Rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego z dnia ... (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Rozdział I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia ramy ochrony gleby, jej zrównoważonego użytkowania oraz zachowania i, tam gdzie jest to [wykonalne,] [właściwe, zrównoważonego] przywracania glebie zdolności do pełnienia jak największej liczby wymienionych poniżej funkcji środowiskowych, gospodarczych, społecznych, naukowych i kulturowych:
 - a) produkcja żywności i innych rodzajów biomasy, także w rolnictwie i leśnictwie;
 - b) magazynowanie, filtrowanie i przekształcanie składników odżywczych, substancji i wody, a także uzupełnianie jednolitych części wód podziemnych;
 - c) podstawa rozwoju życia i różnorodności biologicznej, jak np. siedlisk, gatunków i genów;
 - d) fizyczne i kulturowe środowisko człowieka i jego działalności;
 - e) źródło surowców;
 - f) rezerwuuar pierwiastka węgla;
 - g) zbiór dziedzictwa geologicznego, geomorfologicznego i archeologicznego.

W tym celu ustanawia ona środki mające zapobiegać procesom degradacji gleby wywoływanym przez różnego rodzaju działania człowieka, z właściwym uwzględnieniem również przyczyn naturalnych¹, które mają znaczne szkodliwe następstwa dla zdolności gleby do pełnienia tych funkcji, z uwzględnieniem faktu, że niektóre funkcje wzajemnie się wykluczają.² Aby przeciwdziałać takim procesom degradacji gleby, dyrektywa ustanawia także przepisy dotyczące środków w zakresie rekultywacji i remediacji zdegradowanych gleb – w tym środków łagodzących – mających przywrócić te gleby do stanu właściwego co najmniej dla ich obecnego i zatwierdzonego na przyszłość sposobu użytkowania.³

¹ Dodany zostanie motyw o następującym brzmieniu: „Degradacja gleby może wynikać zarówno z przyczyn naturalnych, jak i z działalności człowieka. Niektórych występujących w przyrodzie procesów degradacji gleby nie można uniknąć ani złagodzić, inne natomiast można zaakceptować, o ile nie przekraczają dopuszczalnych poziomów zagrożenia ustalonych przez państwa członkowskie.”

² Prezydencja proponuje zmienić motyw (7) w następujący sposób: „Gleba powinna być użytkowana w sposób zrównoważony, który pozwoli zarówno na wykorzystanie jej roli ekologicznej, gospodarczej i społecznej, jak i na utrzymanie jej funkcji, tak aby potrzeby przyszłych pokoleń mogły być zaspokojone. Choć trzeba uznać, że niektóre funkcje gleby mogą się wzajemnie wykluczać, należy zachować ich możliwie jak najwięcej”.

³ Prezydencja proponuje wprowadzenie zmiany do motywu (26), tak by miał on brzmienie: „Uwzględniając zasadę »zanieczyszczający płaci« państwa członkowskie powinny zapewnić podjęcie działań mających na celu objęcie remediacją terenów zanieczyszczonych, jakie określone zostały na ich terytorium. Podczas określania i remediacji terenów zanieczyszczonych państwa członkowskie muszą uwzględniać obecny i zatwierdzony na przyszłość sposób użytkowania danego terenu. Jeżeli podczas przeprowadzania oceny zagrożenia danego terenu nie istnieją żadne zatwierdzone na przyszłość sposoby użytkowania danego terenu, należy uwzględniać tylko jego obecny sposób użytkowania. Jeśli państwo członkowskie zamierza zmienić zatwierdzony sposób użytkowania terenu na mniej wrażliwy w celu zmniejszenia zagrożenia dla zdrowia ludzkiego lub dla środowiska, powinno zrobić to, dbając, by zatwierdzony sposób użytkowania terenu nie stwarzał znacznego poziomu zagrożenia dla zdrowia ludzkiego i dla środowiska.”

2. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do gleby zdefiniowanej w art. 2 pkt 1, z wyłączeniem:
- (i) wód podziemnych⁴ zdefiniowanych w art. 2 ust. 2 dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady* i objętych dyrektywą 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady**,
 - (ii) dna morskiego;⁵ oraz
 - (iii) gleby stanowiącej część wód powierzchniowych zgodnie z art. 2 pkt 10 dyrektywy 2000/60/WE.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- (1) „gleba” oznacza górną warstwę skorupy ziemskiej znajdującą się pomiędzy podłożem skalnym a powierzchnią. Gleba składa się z cząstek mineralnych, materii organicznej, wody, powietrza i organizmów żywych⁶;

⁴ Dodany zostanie nowy motyw (8a) o następującym brzmieniu: „Przepisy szczegółowe dotyczące ochrony wód podziemnych zostały określone w dyrektywie 2006/118/WE i dyrektywie 2000/60/WE. Aby nie powstała sytuacja niepewności prawa, stosowne jest zatem wyłączenie wód podziemnych z definicji gleby, przy czym należy jednocześnie zadbać o to, by uznano – w kontekście określania i remediacji terenów zanieczyszczonych oraz w kontekście powiązanych z nimi przepisów niniejszej dyrektywy – że wody podziemne mogą być odbiornikiem zanieczyszczeń z gleby”.

* Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1.

** Dz.U. L 372 z 27.12.2006, s. 19.

⁵ Dodany zostanie nowy motyw o następującym brzmieniu: „W odniesieniu do zakresu stosowania niniejszej dyrektywy i wyłączenia z niego dna morskiego ważne jest, by uszanowano istniejące przepisy krajowe państw członkowskich związane z obszarem oddziaływania jurysdykcji dotyczącej mórz i dotyczącej łądów.”

⁶ Prezydencja proponuje zmianę motywu (5) w następujący sposób: „We Wspólnocie gleby są bardzo zróżnicowane i istnieją ogromne różnice w ich stanie strukturalnym, fizycznym, chemicznym i biologicznym zarówno w ramach poszczególnych profilów glebowych, jak i pomiędzy różnymi rodzajami gleby; różnice te obejmują czynniki takie jak odległość podłoża skalnego od powierzchni gleby. Należy wziąć pod uwagę te zróżnicowane warunki i potrzeby we Wspólnocie, gdyż wymagają one różnych specyficznych rozwiązań w zakresie określania obszarów priorytetowych [...], ustalania celów i stosowania właściwych i proporcjonalnych środków mających zapewnić ochronę gleby.”

- (2) „zasklepanie ” oznacza trwałe pokrycie powierzchni gleby nieprzepuszczalnym materiałem;
- (3) „substancje niebezpieczne” oznaczają substancje lub preparaty w rozumieniu dyrektywy Rady 67/548/WE* oraz dyrektywy 1999/45/WE Parlamentu Europejskiego i Rady** ;
- (4) „działania, które mogą powodować zanieczyszczenie gleby” oznaczają działania człowieka, które mogą wyrządzać glebie znaczne szkody ze względu na stosowanie lub obecność substancji niebezpiecznych;
- (5) „tereny zanieczyszczone” oznaczają tereny, na których stwierdzono spowodowaną działalnością człowieka obecność substancji niebezpiecznych [w ilościach, które państwa członkowskie uznają za stwarzające] [w zakresie, który państwa członkowskie uznają za stwarzający] znaczne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego lub dla środowiska, w tym dla wód powierzchniowych. Zagrożenie takie należy oceniać z uwzględnieniem obecnego i zatwierdzonego na przyszłość sposobu użytkowania danego terenu;
- (6) [„wykaz terenów związanych z działaniami, które mogą powodować zanieczyszczenie gleby” oznacza wykaz terenów, na których jest lub w przeszłości było prowadzone działanie, które może powodować zanieczyszczenie gleby, umieszczone na liście określonej w art. 10 ust 2 lit. a);]
- (7) [„wykaz” oznacza wykaz terenów zanieczyszczonych w jednym z państw członkowskich;] [„wykaz terenów zanieczyszczonych” oznacza wykaz terenów zdefiniowanych w pkt. 5 i określonych zgodnie z art. 10;]
- (8) „obszary priorytetowe” oznaczają obszary, na których – jak stwierdzono na podstawie niezbitych dowodów lub jak wskazują uzasadnione przypuszczenia – zachodzi lub prawdopodobnie w bliskiej przyszłości zajdzie co najmniej jeden proces degradacji gleby powodujący przekroczenie dopuszczalnego poziomu zagrożenia, o którym mowa w art. 6 ust. 2 lit. b);

* Dz.U. L 196 z 16.8.1967, s. 1.

** Dz.U. L 200 z 30.7.1999, s. 1.

- (9) „procesy degradacji gleby” oznaczają:
- (i) erozję powodowaną przez wodę lub wiatr;
 - (ii) spadek zawartości materii organicznej spowodowany przez stałą tendencję do zanikania organicznej frakcji gleby, w tym torfu, lecz z wyłączeniem nierozłożonych szczątków roślinnych i zwierzęcych;⁷
 - (iii) zagęszczanie na skutek wzrostu gęstości objętościowej i zmniejszania porowatości gleby;⁸
 - (iv) zasalanie na skutek gromadzenia się w glebie soli rozpuszczalnych;
 - (v) osuwanie się ziemi powodowane przez umiarkowanie szybkie lub szybkie przesuwanie się mas ziemi nad podłożem skalnym;
 - (vi) zakwaszanie powodowane znacznym obniżeniem poziomu pH gleby.⁹

⁷ Dodany zostanie nowy motyw o następującym brzmieniu: „Materia organiczna w glebie obejmuje również, w odpowiednich przypadkach, torf. Stałe wydobywanie torfu, dozwolone w zasadzie w celu pozyskania surowca, może powodować spadek zawartości materii organicznej w glebie i dlatego musiałyby zostać ocenione na podstawie dopuszczalnych poziomów zagrożenia ustalonych przez państwa członkowskie na mocy niniejszej dyrektywy”.

⁸ Prezydencja proponuje następujący nowy motyw: „Zagęszczanie gleby odnosi się do wzrostu gęstości objętościowej i zmniejszania porowatości gleby spowodowanych niewłaściwymi praktykami gospodarowania gruntami i niewłaściwym stosowaniem maszyn ciężkich. Zagęszczanie gleby wynikające z ciśnienia statycznego budynków lub z prac przygotowawczych lub towarzyszących wznoszeniu budynków i konstrukcji jest w zasadzie nie do uniknięcia i musiałyby zostać ocenione na podstawie dopuszczalnych poziomów zagrożenia ustalonych przez państwa członkowskie na mocy niniejszej dyrektywy”.

⁹ Dodany zostanie nowy motyw na temat zakwaszania: „Zakwaszanie jest procesem degradacji gleby, mającym znaczenie szczególnie w przypadku gleb produktywnych. Uznaje się jednak, że niektóre naturalnie występujące gleby kwaśne należy utrzymywać w tym stanie, by mogły pełnić swe funkcje”.

Artykuł 3
Integracja polityk

Przy opracowywaniu polityk sektorowych, które mogą znacznie przyspieszać lub spowalniać procesy degradacji gleby, państwa członkowskie uwzględniają wpływ tych polityk na te procesy, w szczególności w takich dziedzinach, jak: planowanie przestrzenne regionalne i miejskie, transport, energetyka, rolnictwo, rozwój obszarów wiejskich, leśnictwo, wydobywanie surowców, handel i przemysł, polityka produktu, turystyka, zmiany klimatu, ochrona środowiska, przyrody i krajobrazu.

Artykuł 4
Środki ostrożności i środki zapobiegawcze

W celu zachowania funkcji gleby oraz zapewnienia zrównoważonego użytkowania gleby, o czym mowa w art. 1 ust. 1, państwa członkowskie dbają o to, by [zastosowano odpowiednie i proporcjonalne środki] [zastosowano odpowiednie i proporcjonalne, w ich opinii, środki]:

- a) mające zapobiec szkodliwym następstwom działań uznawanych przez państwa członkowskie za działania, które mogą [wpłynąć na glebę w sposób pozwalający spodziewać się znacznego zakłócenia którejkolwiek] [znacznie zakłócać którąkolwiek] spośród funkcji gleby, o których mowa w art. 1 ust. 1, lub środki mające ograniczyć te następstwa do minimum;
- b) mające prowadzić do ograniczenia zamierzonego lub niezamierzonego wprowadzania substancji niebezpiecznych do gleby lub nanoszenia ich na jej powierzchnię w celu zapobiegania gromadzeniu się tych substancji w glebie lub na jej powierzchni, co mogłoby znacznie zakłócić jej funkcje lub być powodem znacznego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego lub dla środowiska, z wyłączeniem tych substancji, które dostają się do gleby lub na jej powierzchnię poprzez osadzanie się z powietrza¹⁰ oraz na skutek działania zjawiska przyrodniczego o charakterze wyjątkowym, nieuniknionym i niepowstrzymanym;
- c) mające zapobiec zamierzonemu lub niezamierzonemu wprowadzaniu odnośnych substancji niebezpiecznych do gleby lub nanoszeniu ich na jej powierzchnię w wyniku zrzutu, wycieku lub rozlania.

¹⁰ Prezydencja proponuje następujący nowy motyw w brzmieniu: „Funkcje gleby mogą być zakłócanie przez osadzanie się substancji z powietrza. Środki mające zapobiec u źródła zanieczyszczeniu powietrza są jednak ustanawiane w innych aktach prawnych WE”.

Do celów niniejszego artykułu państwa członkowskie mogą korzystać z krajowych, regionalnych i lokalnych środków i programów już opracowanych na mocy prawodawstwa krajowego lub wspólnotowego (np. dyrektywy 2008/01/WE dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli, dyrektywy 2000/60/WE ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej oraz jej dyrektyw pochodnych, dyrektywy 2004/35/WE w sprawie odpowiedzialności za środowisko) lub na mocy umów międzynarodowych oraz środków dobrowolnych.

Artykuł 5

Zasklepanie

W celu zachowania funkcji gleby i jej zrównoważonego użytkowania, o czym mowa w art. 1 ust. 1, państwa członkowskie, uwzględniając odnośne środowiskowe, społeczne i gospodarcze korzyści z zasklepania gleby, podejmują odpowiednie i proporcjonalne środki w celu ograniczenia, w razie potrzeby, zasklepania gleby lub, w przypadku gdy zasklepanie musi zostać przeprowadzone, w celu złagodzenia jego następstw, na przykład poprzez stosowanie technik budowlanych i produktów budowlanych pozwalających na utrzymanie jak największej liczby funkcji gleby.¹¹

¹¹ Prezydencja proponuje wprowadzenie zmiany do motywu (13), tak by miał on następujące brzmienie: „Zasklepanie staje się we Wspólnocie coraz intensywniejsze w wyniku rozrostu miast i rosnącego zapotrzebowania na grunty w wielu sektorach gospodarki, co wymaga bardziej zrównoważonego użytkowania gleb. Ze względu na to, że rolnictwo, leśnictwo i ochrona przyrody odgrywają kluczową rolę w utrzymaniu jakości gleby i w jej rewitalizacji oraz biorąc pod uwagę, że trzeba należycie uwzględnić potrzebę rozwoju urbanizacji, wznoszenia budynków i konstrukcji oraz wszystkich niezbędnych prac przygotowawczych i towarzyszących, szczególną uwagę należy zwrócić na wszystkie skutki zasklepania gleb. W celu ograniczenia zasklepania gleby i ograniczenia wyczerpywania się terenów wcześniej niezabudowanych, za jedno z właściwych rozwiązań należy uznać rehabilitację terenów pod ponowną zabudowę. Tam gdzie rzeczywiście występuje zasklepanie, państwa członkowskie powinny zapewnić stosowanie technik budowlanych i odwadniania, które pozwoliłyby zachować jak największą liczbę funkcji gleby.” Ponadto prezydencja proponuje wprowadzenie zmiany do motywu (20), tak by miał on następujące brzmienie: „Zgodnie z zasadą działania zapobiegawczego ustanowioną w art. 174 traktatu WE, niniejsza dyrektywa powinna przyczynić się do tego, by zapobiegać wprowadzaniu do gleby substancji niebezpiecznych i zmniejszać jego zakres oraz by unikać zanieczyszczenia gleby i zachowywać jej funkcje. Z nadrzędnych względów bezpieczeństwa można jednak nadal stosować pewne praktyki, takie jak wykorzystanie soli – w sposób zrównoważony – do odładzania”.

Rozdział II

Procesy degradacji gleby

SEKCJA 1

OKREŚLANIE OBSZARÓW PRIORYTETOWYCH

Artykuł 6

Określenie obszarów priorytetowych wymagających szczególnej ochrony przed erozją, spadkiem zawartości materii organicznej, zagęszczaniem, zasalaniem, osuwaniem się ziemi lub zakwaszaniem

1. Państwa członkowskie określają na swym terytorium obszary priorytetowe, zdefiniowane w art. 2 pkt 8, wymagające szczególnej ochrony przed procesami degradacji gleby zdefiniowanymi w art. 2 pkt 9.
2. W terminie do ... * i w odniesieniu do procesów degradacji gleby: erozji, spadku zawartości materii organicznej, zagęszczania, zasalania, osuwania się ziemi oraz zakwaszania, państwa członkowskie określają, z uwzględnieniem ust. 6, te procesy degradacji gleby, [które] [które w ich opinii zachodzą na ich terytorium w znacznym stopniu i które] [mają] [z tego powodu] znaczenie dla ich terytorium lub jego części. W odniesieniu do tego rodzaju procesów degradacji państwa członkowskie:
 - a) na podstawie odnośnych parametrów obowiązkowych wymienionych w załączniku I, lecz bez ograniczania się do tych parametrów, oceniają zakres, w jakim ich terytorium jest [lub prawdopodobnie w bliskiej przyszłości będzie] poddane działaniu tych procesów degradacji [i zagrożone nimi];
 - b) ustalają dopuszczalne poziomy zagrożenia procesami degradacji gleby, z uwzględnieniem celów, jakimi są zachowanie funkcji gleby zgodnie z art. 1 ust. 1 oraz zrównoważone użytkowanie gleby, do celów określenia obszarów priorytetowych;
 - c) określają na swym terytorium na poziomie administracji i w skali geograficznej, które uznają za stosowne, obszary priorytetowe, na których są przekroczone dopuszczalne poziomy zagrożenia ustalone zgodnie z lit. b).

* 7 lat po wejściu w życie.

3. W celu przeprowadzenia oceny na mocy ust. 2 lit. a) państwa członkowskie mogą określić obszary priorytetowe na podstawie dowodów empirycznych lub potwierdzonych modeli. W odpowiednich przypadkach można wykorzystać istniejące dane, w tym mapy i wyniki badań.
4. Do celów ust. 2 lit. b) i c) państwa członkowskie uwzględniają w zakresie, w jakim jest to właściwe i wykonalne od strony naukowej, zrównoważone użytkowanie gleb, wpływ tych procesów na emisję gazów cieplarnianych, pustyńnienie i utratę różnorodności biologicznej gleby.
5. Obszary priorytetowe określone zgodnie z ust. 2 lit. c) są podawane do wiadomości publicznej i uaktualniane co najmniej raz na dziesięć lat.
6. W przypadku gdy na podstawie cech fizycznych i klimatycznych swojego terytorium państwo członkowskie uznaje, że na terytorium tym ani na części tego terytorium nie zachodzi ani prawdopodobnie w bliskiej przyszłości nie zajdzie żaden proces degradacji gleby, o którym mowa w ust. 2, na poziomie uznanym za istotny w odniesieniu do zachowania funkcji gleby zgodnie z art. 1 ust. 1 oraz jej zrównoważonego użytkowania, powiadamia o tym Komisję w terminie czterech lat od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.
7. Państwa członkowskie wyznaczają właściwe organy odpowiedzialne za określanie obszarów priorytetowych.

(Artykuł 7: skreślony)

SEKCJA 2

OKREŚLANIE CELÓW I OPRACOWYWANIE PROGRAMÓW DZIAŁAŃ

Artykuł 8

Programy działań przeciwdziałających procesom: erozji, spadku zawartości materii organicznej, zagęszczania, zasalania, osuwania się ziemi i zakwaszania

1. W celu zachowania lub, tam gdzie [to możliwe] [państwo członkowskie uzna to za właściwe], przywrócenia funkcji gleby oraz zapewnienia zrównoważonego użytkowania gleby, o czym mowa w art. 1 ust. 1, państwa członkowskie w odniesieniu do obszarów priorytetowych określonych zgodnie z art. 6 opracowują na szczeblu administracji i w skali geograficznej, jakie uznają za odpowiednie, program działań obejmujący co najmniej: cele w zakresie ograniczenia zagrożenia, środki zmierzające do realizacji tych celów, harmonogram wdrożenia tych środków oraz oszacowanie przydziału środków finansowych na ich wdrożenie. Państwa członkowskie ustalają zatem [cele w zakresie ograniczenia] [podejście w zakresie kontroli] zagrożenia na poziomie, jaki uważają za odpowiedni, i określają stosowne środki zmierzające do realizacji [tych] [odnośnych] celów. Takie programy mogą być formułowane na podstawie istniejących krajowych, regionalnych i lokalnych środków i programów już opracowanych na mocy prawodawstwa krajowego lub wspólnotowego lub na mocy umów międzynarodowych. Programy działań mogą obejmować środki ustawowe, administracyjne lub umowne¹² (takie jak m.in. środki dotyczące zasady współzależności w ramach WPR oraz dotyczące rozwoju obszarów wiejskich, umowy dobrowolne, dobrowolne kodeksy postępowania i porozumienia).

¹² Prezydencja proponuje zmianę motywu (18) w następujący sposób: „Takie programy działań [...] powinny uwzględniać społeczne i gospodarcze skutki przewidywanych środków; powinny one podlegać okresowym przeglądom i mogą być formułowane na podstawie zobowiązań, planów i programów, w tym dobrowolnych umów już opracowanych na mocy prawodawstwa krajowego lub wspólnotowego lub na mocy umów międzynarodowych. Środki podejmowane w ramach programów działań na mocy niniejszej dyrektywy mogą obejmować istniejące umowy dobrowolne, dobrowolne kodeksy postępowania, porozumienia i inne środki administracyjne i umowne, o ile są one odpowiednie do osiągnięcia celów w zakresie ograniczenia zagrożenia ustalonych w tych programach przez państwa członkowskie”.

2. Podczas opracowywania i przeglądu różnych elementów programów działań na mocy ust. 1 państwa członkowskie należycie uwzględniają społeczne i ekonomiczne skutki przewidywanych środków, ich efektywność kosztową i wykonalność techniczną, a także dbają o zapewnienie spójności z istniejącymi krajowymi, regionalnymi i lokalnymi środkami i programami, w szczególności realizowanymi w kontekście współzależności i rozwoju obszarów wiejskich w ramach WPR.

Państwa członkowskie określają w swoich programach działań sposoby wdrożenia tych środków oraz podają, jak środki te przyczynią się do osiągnięcia celów w zakresie środowiska ustalonych w ramach wykonywania przepisów art. 8 ust. 1.

3. Jeśli jakiś obszar określa się jako wymagający szczególnej ochrony przed zachodzącymi jednocześnie różnymi procesami degradacji gleby, państwa członkowskie mogą przyjąć jeden program, w którym ustala się odpowiednie cele w zakresie wszystkich określonych procesów degradacji wraz z właściwymi środkami zmierzającymi do osiągnięcia tych celów.
4. Program działań sporządzany jest do ...^{*}, a zastosowany zostaje nie później niż w terminie do^{**}.

Program działań podawany jest do wiadomości publicznej, jest aktualizowany co najmniej raz na pięć lat i poddawany przeglądom co najmniej raz na dziesięć lat.

(Artykuł 9: skreślony)

* 9 lat po wejściu w życie.

** 10 lat po wejściu w życie.

Rozdział III

Zanieczyszczenie gleby

SEKCJA 1

OKREŚLANIE I WYKAZ

Artykuł 10

Określanie i wykaz terenów zanieczyszczonych

1. **Aby doprowadzić do systematycznego przeciwdziałania zanieczyszczeniu gleby, państwa członkowskie muszą określić i stosować ogólne zasady gospodarowania terenami zanieczyszczonymi, które polegają na obowiązku określania terenów związanych z działaniami, które mogą powodować zanieczyszczenie gleby, na określaniu terenów zanieczyszczonych zdefiniowanych w art. 2 pkt 4 na swoim terytorium oraz na remediacji terenów zanieczyszczonych.**

2. Do celów ust. 1 państwa członkowskie:

OPCJA A

- a) **przed upływem siedmiu lat od [data transpozycji] określają, jeśli jeszcze tego nie zrobiły, lokalizację co najmniej tych terenów, gdzie były lub są prowadzone działania, o których mowa w załączniku II A oraz, jeżeli państwo członkowskie uznało to za istotne, o których mowa w załączniku II B.**

OPCJA B

- a) **przed upływem jednego roku od [data transpozycji] przyjmują i podają do wiadomości publicznej krajową listę działań – sporządzoną na podstawie działań wymienionych w załączniku II, lecz nie ograniczającą się do tych działań – które ze względu na postępowanie z substancjami niebezpiecznymi, ich składowanie i stosowanie mogą z dużym prawdopodobieństwem powodować zanieczyszczenie gleby;**

przed upływem pięciu lat od [data transpozycji] określają, jeśli jeszcze tego nie zrobili, na podstawie informacji, do których mają dostęp organy publiczne (na przykład bazy danych, wykazy terenów, rejestry informacji o jakości gleb), lokalizację co najmniej tych terenów, gdzie były lub są prowadzone wymienione w ust. 2 lit. a) działania, które mogą powodować zanieczyszczenie gleby.

Wyniki tego procesu określania są uwzględniane podczas planowania sposobu użytkowania terenu i jego zagospodarowania zamieszczane są w zbiorczym wykazie terenów związanych z działaniami, które mogą powodować zanieczyszczenie gleby, zdefiniowanym w art. 2 pkt 6, który jest aktualizowany co najmniej raz na 5 lat.

OPCJA A

- b) w przypadku terenów określonych zgodnie z lit. a) dbają, by właściwe organy wyznaczone zgodnie z ust. 6 stosowały określoną procedurę ustalania, czy dany teren jest terenem zanieczyszczonym.

OPCJA B

- b) w przypadku terenów określonych zgodnie z lit. a), a przynajmniej w sytuacji, gdy sposób użytkowania terenu lub zagospodarowanie tych terenów podlegają zmianie, **dbają, by właściwe organy wyznaczone zgodnie z ust. 6 stosowały określoną procedurę ustalania, czy dany teren jest terenem zanieczyszczonym.**

Ta specjalna procedura obejmuje co najmniej następujące etapy:

- (i) **analizę** istniejących informacji na temat działalności prowadzonej na danym terenie obecnie i w przeszłości, w szczególności w odniesieniu do sposobu postępowania z odnośnymi substancjami niebezpiecznymi, ich stosowania i składowania na przestrzeni lat oraz wszelkich dowodów dotyczących wypadków, przy których miała miejsce emisja odnośnych substancji niebezpiecznych;
- (ii) analizę obecności odbiorników w postaci osób lub organizmów występujących w środowisku, które mogły ucierpieć na skutek zanieczyszczenia, z uwzględnieniem wszystkich możliwych dróg przedostawania się substancji zanieczyszczających;
- (iii) jeżeli z analizy przeprowadzonej na mocy pkt (i) lub (ii) wynika, że dany teren może być terenem zanieczyszczonym, państwa członkowskie podejmują jedno z następujących działań:
- **dopilnowują, by poziomy zawartości w glebie odnośnych substancji niebezpiecznych związanych z działaniami prowadzonymi na tym terenie zostały zmierzone, i w tym celu ustanawiają metody niezbędne do ustalenia tych poziomów zawartości. Wyłącznie w przypadku terenów, na których poziomy zawartości odnośnych substancji niebezpiecznych są wystarczającym powodem do przypuszczeń, że mogą one stanowić znaczne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego lub dla środowiska, państwa członkowskie dopilnowują, by przeprowadzona została właściwa dla poszczególnych terenów ocena zagrożenia, uwzględniająca zagrożenie dla wód podziemnych;**
- lub**
- **dopilnowują, by przeprowadzona została ocena zagrożenia uwzględniająca zagrożenie dla wód podziemnych.**
- (iv) jeżeli z oceny przeprowadzonej zgodnie z pkt (i), (ii) i (iii) wynika, że nie zachodzi znaczne prawdopodobieństwo, że dany teren jest zanieczyszczony, państwa członkowskie nie mają obowiązku prowadzić dalszych badań tego terenu, o ile nie pojawiły się dodatkowe informacje, które mogłyby zmienić wyniki przeprowadzonej oceny oraz o ile nie nastąpiły zmiany, które mogłyby wpłynąć na stan gleby.

W ramach tej specjalnej procedury państwa członkowskie mogą uznać dany teren za teren zanieczyszczony na podstawie wyników działań, o których mowa w pkt (i), (ii) lub (iii). Ponadto podczas określania, czy dany teren jest zanieczyszczony, państwa członkowskie mogą przejść od razu do tych etapów określania terenów zanieczyszczonych, o których mowa w pkt (iii).

3. Państwa członkowskie mogą zwolnić z przeprowadzania procedury badania przedstawionej w ust. 2 lit. b):
 - działające instalacje, którym wydano pozwolenie na działalność nakładające na nie obowiązki związane z zapobieganiem zanieczyszczeniu gleby i okresowym monitorowaniem stanu gleby. Wyniki tego monitorowania udostępniane są właściwym organom do celów art. 10 ust. 2 lit. b);
 - tereny, które uznały już za zanieczyszczone przed [data transpozycji];
 - tereny, które uznały już za tereny niezanieczyszczone przed [data transpozycji], jeśli określanie statusu tych terenów przeprowadzono na podstawie informacji gwarantujących ten sam poziom pewności, co przepisy ust. 2 lit. b), i jeśli nie zaszły inne zmiany, które mogły mieć wpływ na stan gleby.
4. Państwa członkowskie określają na swym terytorium, zgodnie z procedurą określoną w ust. 2, tereny zanieczyszczone zdefiniowane w art. 2 pkt 4. Przed upływem 25 lat od [data transpozycji] państwa członkowskie sporządzają krajowe wykazy terenów zanieczyszczonych. Wykazy te podawane są do wiadomości publicznej i uaktualniane co najmniej raz na pięć lat, w szczególności w celu uwzględnienia nowo określonych terenów zanieczyszczonych. Aktualizując wykazy, państwa członkowskie mogą wyłączyć z nich tereny, na których przeprowadzono całkowitą remediację.
5. Aby zapewnić podejmowanie działań o charakterze wyprzedzającym i zapobiegawczym oraz jak najsprawniej określać i poddawać remediacji tereny zanieczyszczone, procedura określania tych terenów przewidziana w ust. 2, o ile nie została jeszcze przeprowadzona, przebiega:

OPCJA A

zgodnie z następującym harmonogramem:

- (i) przed upływem siedmiu lat od [data transpozycji] – dla co najmniej 10% terenów określonych zgodnie z ust. 2 lit. a);
- (ii) przed upływem 15 lat od [data transpozycji] – dla co najmniej 60% terenów określonych zgodnie z ust. 2 lit. a);
- (iii) przed upływem 25 lat od [data transpozycji] – dla pozostałych terenów określonych zgodnie z ust. 2 lit. a), z uwzględnieniem określonych w ust. 4 wymogów dotyczących aktualizacji.

OPCJA B

na podstawie programu priorytetowego określania terenów, który państwo członkowskie ustanawia przed upływem roku od [data transpozycji] na takim szczeblu administracyjnym i w takiej skali geograficznej, jakie uzna za stosowne. Programy priorytetowego określania terenów poddawane są przeglądowi zgodnie z harmonogramem ustalonym przez państwo członkowskie. Programy te skupiają się na terenach, które mogą stanowić poważne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego i dla środowiska ze względu na stosowanie substancji niebezpiecznych, wrażliwe sposoby użytkowania terenów stosownie do odbiorników lub inne kryteria, które państwa członkowskie uznają za istotne na swoim terytorium.

6. Państwa członkowskie wyznaczają właściwe organy odpowiedzialne za określenie terenów związanych z działaniami, które mogą powodować zanieczyszczenie gleby, oraz określenie terenów zanieczyszczonych.

(Artykuł 11: skreślony)

Artykuł 12

Sprawozdanie o stanie gleby

1. W przypadku terenu, na którym [– jak wynika z urzędowych dokumentów –] [prowadzone jest lub z urzędowym dokumentów, takich jak rejestry, wynika, że] prowadzone było jedno z działań [wymienionych w załączniku II A oraz, jeżeli dane państwo członkowskie uznało to za istotne, w załączniku II B] [na liście określonej w art. 11 ust. 2], państwa członkowskie dbają o to, by właściwemu organowi, o którym mowa w art. 10 ust. 6, oraz właściwemu organowi odpowiedzialnemu za planowanie użytkowania terenu zostało przedstawione sprawozdanie o stanie gleby:
 - przez właściciela takiego terenu lub przyszłego nabywcę takiego terenu, w przypadku gdy teren jest sprzedawany, przy czym sprawozdanie to udostępnia się również drugiej stronie transakcji, oraz
 - przez właściciela takiego terenu lub odpowiednią stronę trzecią, w przypadku gdy ma miejsce zmiana sposobu użytkowania terenu, w tym zagospodarowanie, uznana przez państwo członkowskie za istotną.
2. Bez uszczerbku dla wspólnotowych i krajowych systemów odpowiedzialności, sprawozdanie o stanie gleby jest wydawane przez podmiot lub osobę upoważnioną do tego przez państwo członkowskie.

OPCJA A

Zawiera ono co najmniej informacje na temat działalności prowadzonej na danym terenie obecnie i w przeszłości, sposobu postępowania z odnośnymi substancjami niebezpiecznymi, ich stosowania i składowania na przestrzeni lat, wszelkich dowodów dotyczących wypadków, przy których miała miejsce emisja odnośnych substancji niebezpiecznych, a także stwierdzono obecność odbiorników w postaci osób lub elementów środowiska, które mogły ucierpieć na skutek zanieczyszczenia.

Państwa członkowskie mogą systematycznie zwracać się o przedstawianie, w ramach sprawozdania o stanie gleby, analizy chemicznej w odniesieniu do wszystkich terenów, o których mowa w ust. 1, określającej poziomy zawartości w glebie odnośnych substancji niebezpiecznych i ograniczonej do tych substancji, które są związane z prowadzoną na tym terenie działalnością. W tym celu państwa członkowskie określają metody niezbędne do ustalenia tych poziomów zawartości.

OPCJA B

Państwa członkowskie decydują o tym, jakie informacje muszą znajdować się w sprawozdaniu o stanie gleby; informacje te mogą być różne w zależności od sposobu użytkowania terenu, rozmiarów proponowanego zagospodarowania lub wszelkich innych istotnych czynników.

3. Właściwe organy wykorzystują informacje zawarte w sprawozdaniach o stanie gleby do określania terenów zanieczyszczonych zgodnie z art. 10 oraz do celów remediacji ostatecznie prowadzonej na tym terenie.
4. Do celów opracowania sprawozdania o stanie gleby właścicielowi danego terenu lub przyszłemu nabywcy danego terenu udostępniane są na żądanie istniejące już i łatwo dostępne informacje, takie jak informacje zawarte w urzędowych dokumentach, dotyczące terenów, o których mowa w ust. 1.
5. Państwa członkowskie mogą według własnego uznania ustalić okres ważności sprawozdania o stanie gleby, przy czym nie może być on dłuższy niż 10 lat. W tym okresie to samo sprawozdanie można udostępniać do celów kolejnych transakcji, pod warunkiem że nie nastąpiły inne zmiany, które mogły mieć wpływ na stan gleby, z uwzględnieniem zaplanowanego sposobu użytkowania terenu.

SEKCJA 2
REMEDIACJA

Artykuł 13

Remediacja

1. Państwa członkowskie dbają o to, by tereny zanieczyszczone wymienione, zgodnie z art. 10 ust. 4, w ich wykazach krajowych, zostały objęte remediacją zgodnie z ust. 2. W tym celu państwa członkowskie biorą pod uwagę strategię opracowaną zgodnie z art. 14.

Bez uszczerbku dla strategii opracowanej zgodnie z art. 14 państwa członkowskie mogą wymagać przeprowadzenia natychmiastowej remediacji każdego terenu zanieczyszczonego i dbają także o to, by w przypadku bezpośrednich zagrożeń dla zdrowia ludzkiego lub dla środowiska na terenach zanieczyszczonych określonych w art. 10 ust. 4 zastosowano w trybie pilnym środki tymczasowe z myślą o ograniczeniu dalszych szkodliwych następstw lub zapobieżeniu im.

2. Remediacja polega na poddaniu gleby działaniom mającym na celu usunięcie, kontrolowanie, ograniczenie rozprzestrzeniania się lub zmniejszenie ilości substancji zanieczyszczających, [naturalnej regeneracji,] tak aby teren zanieczyszczony przestał stwarzać znaczne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego lub dla środowiska, z uwzględnieniem jego obecnego lub zatwierdzonego na przyszłość sposobu użytkowania. [Działanie remediacyjne może polegać na naturalnej regeneracji.] Podejmując decyzję o właściwych działaniach remediacyjnych państwa członkowskie należyście uwzględniają skutki, jakie planowane działania mogą wywrzeć na społeczeństwo, gospodarkę i środowisko, a także biorą pod uwagę ich efektywność kosztową i wykonalność techniczną. Jeżeli dowiedziono istnienia zagrożeń dla zasobów wodnych, cele remediacji ustala się z uwzględnieniem odnośnego prawodawstwa Wspólnoty dotyczącego wód.

Jeśli koszty [wymaganych] środków [, które są zwykle stosowane do przeprowadzania remediacji] są nieproporcjonalnie duże w stosunku do oczekiwanych korzyści dla środowiska, na danych terenach można stworzyć warunki, dzięki którym nie będą one stwarzać znacznego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego ani dla środowiska; w ramach tego można także ograniczyć [dostęp do] [użytkowanie] tych terenów.

3. W ramach procesu remediacji terenu zanieczyszczonego państwa członkowskie mogą zmienić zatwierdzony sposób użytkowania danego terenu na mniej wrażliwy, pod warunkiem że nie będzie to stwarzało żadnych znacznych zagrożeń dla zdrowia ludzkiego ani dla środowiska.

4. W przypadku stosowania środków ograniczających rozprzestrzenianie się, stosowania naturalnej regeneracji, ograniczenia dostępu lub w przypadku zmiany użytkowania terenu, monitoruje się rozwój zagrożenia dla zdrowia ludzkiego lub dla środowiska.
5. Państwa członkowskie ustanawiają, z uwzględnieniem ust. 2, odpowiednie mechanizmy – jeżeli nie są jeszcze ustanowione – finansowania badania i remediacji terenów zanieczyszczonych, w przypadku gdy z zastrzeżeniem zasady „zanieczyszczający płaci”:
 - tereny te zostały zanieczyszczone przez podmiot, który nie może zostać zidentyfikowany lub nie może zostać pociągnięty do odpowiedzialności prawnej na podstawie prawa wspólnotowego ani krajowego, lub nie może zostać obciążony kosztami badania i remediacji,
 - jest mało prawdopodobne, by pożądane skutki odniósł jakikolwiek inny mechanizm służący stworzeniu zachęt do badania i remediacji terenów zanieczyszczonych,
 - nie ma racjonalnych podstaw, by w świetle prawa krajowego wskazać jakąkolwiek inną osobę odpowiedzialną za badanie i remediację.
6. Jeżeli w powyższych przypadkach badanie i remediacja finansowane są przez państwa członkowskie, to starają się one, jeśli uznają to za właściwe, odzyskać koszty przez siebie poniesione w związku z działaniami remediacyjnymi podjętymi na mocy niniejszej dyrektywy.

Artykuł 14

Strategia remediacji

1. Państwa członkowskie na podstawie wykazu i w terminie do ... * sporządzają strategię lub strategię remediacji obejmujące całe ich terytorium i zawierające co najmniej cele remediacji, priorytety ustalone na podstawie **programów priorytetowego określania terenów**, uwzględniając w szczególności znaczne zagrożenia dla zdrowia ludzkiego lub dla środowiska, harmonogram realizacji oraz przeznaczone na nie środki finansowe.
2. Strategia remediacji zostaje zastosowana i podana do wiadomości publicznej w terminie do ... **. Jest ona poddawana przeglądowi co najmniej raz na pięć lat.

* 9 lat po wejściu w życie.

** 10 lat po wejściu w życie.

Rozdział IV

Zwiększanie świadomości społecznej, sprawozdawczość oraz wymiana informacji

Artykuł 15

Zwiększanie świadomości społecznej

Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki, by zwiększyć świadomość społeczną znaczenia gleby dla przetrwania ludzi, różnorodności biologicznej i ekosystemów, znaczenia środków zapobiegawczych służących zachowaniu funkcji gleby, a także promują przekazywanie wiedzy i doświadczeń dotyczących zrównoważonego użytkowania gleby.

Artykuł 15a

Udział społeczeństwa

1. Do celów niniejszego artykułu „społeczeństwo” oznacza osobę lub osoby fizyczne lub prawne oraz, zgodnie z ustawodawstwem krajowym lub praktyką krajową, ich stowarzyszenia, organizacje lub grupy.
2. Państwa członkowskie dbają o to, by społeczeństwu odpowiednio wcześniej stwarzano faktyczne możliwości uczestnictwa w opracowywaniu, zmianie i przeprowadzaniu przeglądów programów działań, o których mowa w art. 8, [krajowej listy działań, o której mowa w art. 10 ust. 2 lit. a), programu priorytetowego określania terenów, o którym mowa w art. 10 ust. 5] oraz strategii remediacji, o których mowa w art. 14.

W tym celu, państwa członkowskie dbają, by:

- a) społeczeństwo było informowane, za pośrednictwem ogłoszeń publicznych lub innych właściwych środków, takich jak media elektroniczne, jeżeli są one dostępne, o wszelkich wnioskach dotyczących takich programów działań i strategii remediacji lub dotyczących ich zmiany lub przeglądów, a także by do wiadomości społeczeństwa były podawane stosowne informacje o takich wnioskach, w tym między innymi informacje o prawie do udziału w podejmowaniu decyzji i o właściwym organie, któremu można przedkładać uwagi lub zapytania;

- b) społeczeństwo było uprawnione do przedstawiania uwag i opinii w chwili, gdy pod uwagę brane są wszystkie rozwiązania i nie zostały jeszcze podjęte decyzje w sprawie programów działań i strategii remediacji;
 - c) przy podejmowaniu takich decyzji należy uwzględniano wyniki, jakie przyniósł udział społeczeństwa;
 - d) po analizie uwag i opinii przedstawionych przez społeczeństwo, właściwy organ dołożył należytych starań w celu poinformowania społeczeństwa o podjętych decyzjach oraz powodach i względach leżących u podstaw tych decyzji, a także by podał informacje o przebiegu procesu udziału społeczeństwa.
3. Do celów ust. 2 państwa członkowskie określają, którzy członkowie społeczeństwa są uprawnieni do uczestnictwa, i uwzględniają przy tym właściwe organizacje pozarządowe spełniające wszelkie wymogi nałożone na mocy prawa krajowego, np. organizacje pozarządowe propagujące ochronę środowiska.

Państwa członkowskie określają szczegółowe zasady udziału społeczeństwa na mocy niniejszego artykułu, tak aby umożliwić społeczeństwu skuteczne przygotowanie się i uczestnictwo.

Ustalane są odpowiednie ramy czasowe, przewidujące dość czasu na każdy z poszczególnych etapów udziału społeczeństwa wymaganych na mocy niniejszego artykułu.

4. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do programów działań i strategii remediacji, dla których procedura udziału społeczeństwa przeprowadzana jest na mocy dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko. **

* Dz.U. L 197 z 21.7.2001, s. 30

Artykuł 16
Sprawozdawczość

1. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję w terminie do ...* , a następnie co pięć lat, w jaki sposób można uzyskać dostęp do poniższych informacji, które na mocy niniejszej dyrektywy mają być podawane do wiadomości publicznej:
 - a) obszary priorytetowe określone na mocy art. 6 ust. 2 lit. c);
 - b) programy działań sporządzone na mocy art. 8 ust. 1;
 - [c) krajowa lista działań, które mogą z dużym prawdopodobieństwem powodować zanieczyszczenie gleby, sporządzona na mocy art. 10 ust. 2;]
 - [d) wykaz terenów związanych z działaniami, które mogą powodować zanieczyszczenie gleby, sporządzony na mocy art. 10 ust. 2;]
 - [e) program priorytetowego określania terenów na mocy art. 10 ust. 5];
 - f) wykaz terenów zanieczyszczonych sporządzony na mocy art. 10 ust. 6;
 - g) strategia lub strategie remediacji przyjęte na mocy art. 14 ust. 1.

2. Ponadto państwa członkowskie udostępniają Komisji w terminie do ...*, a następnie co pięć lat, następujące informacje w formacie elektronicznym:
 - a) zestawienie środków podjętych na mocy art. 5;
 - b) metody wykorzystywane do określania obszarów priorytetowych zgodnie z art. 6 ust. 3;
 - c) zestawienie podające liczbę terenów, o których mowa w art. 10 ust. 2 lit. a), na odpowiednim szczeblu administracji i w podziale według rodzajów działania, a także liczbę terenów, w stosunku do których w okresie sprawozdawczym przeprowadzono na mocy art. 10 ust. 2 pełne badanie;

* 10 lat po wejściu w życie.

- d) metadane dotyczące obszarów priorytetowych określonych na mocy art. 6 ust. 2 lit. c) w formie udokumentowanych cyfrowych danych georeferencyjnych w formacie, który może być odczytany w systemie informacji geograficznej (GIS) zgodnie z dyrektywą 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiającą infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE)*;
- e) streszczenie dotyczące środków podjętych zgodnie z art. 15.

Artykuł 17

Wymiana informacji

W terminie do ... ** Komisja tworzy platformę wymiany między państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami informacji o wdrażaniu niniejszej dyrektywy, w szczególności w zakresie najlepszych wzorców w odniesieniu do ochrony i remediacji gleby, określania obszarów priorytetowych zgodnie z art. 6 oraz w zakresie aktualnie stosowanych lub opracowywanych metod oceny zagrożenia na terenach zanieczyszczonych, a także mechanizmów finansowania.

* Dz.U. L 108 z 25.4.2007, s. 1.

** Rok od wejścia w życie.

Rozdział V

Przepisy końcowe

Artykuł 18¹³

Wdrożenie i dostosowanie do postępu technicznego

1. Załącznik I może być dostosowywany do postępu naukowo-technicznego. Środek ten, mający na celu zmianę innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy, przyjmowany jest zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 19 ust. 3.
2. Jeżeli w wyniku wymiany informacji, o której mowa w art. 17, stwierdza się, że konieczna jest harmonizacja, przyjmowane są, zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 19 ust. 3, wspólne techniczne parametry oceny zagrożenia związanego z zanieczyszczeniem gleby; parametry te pozostają bez wpływu na dopuszczalność zagrożenia i mają na celu zmianę innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy.
3. W terminie do ...^{*} przyjmowane są, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 19 ust. 2, przepisy niezbędne do wykonania przepisów art. 16 dotyczące jakości danych i metadanych, wykorzystania danych historycznych, metod, dostępu oraz formatów wymiany danych.
4. W terminie do ...^{**} przyjmowane są, zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 19 ust. 3, nowe wartości dla odnośnych substancji niebezpiecznych, niższe od tych, o których mowa w załączniku II A pkt 1.

¹³ W dok. 16783/1/08 REV 1 proponowano skreślenie tego artykułu.

^{*} 4 lata po wejściu w życie.

^{**} 3 lata po wejściu w życie.

Artykuł 19¹⁴

Komitet

1. Komisję wspiera komitet, zwany dalej „komitetem”.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu zastosowanie mają przepisy art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

Okres przewidziany w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE wynosi trzy miesiące.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu zastosowanie mają przepisy art. 5a ust.1–4 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

Artykuł 16

Sprawozdanie Komisji

1. Komisja publikuje pierwsze sprawozdanie oceniające wdrożenie niniejszej dyrektywy w ciągu dwóch lat od otrzymania programów działań i strategii remediacji.

Kolejne sprawozdania Komisja publikuje co pięć lat.

Komisja przekazuje sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

2. Sprawozdania przewidziane w ust. 1 zawierają przegląd postępów we wdrażaniu niniejszej dyrektywy sporządzany na podstawie oceny dokonanej przez Komisję w oparciu o informacje przekazane zgodnie z art. 16.

Artykuł 21

Przegląd

Komisja dokonuje przeglądu niniejszej dyrektywy najpóźniej w terminie do ...* i w odpowiednich przypadkach proponuje niezbędne zmiany.

¹⁴ W dok. 16783/1/08 REV 1 proponowano skreślenie tego artykułu

* 15 lat po wejściu w życie.

Artykuł 22

Sankcje

Państwa członkowskie przyjmują przepisy określające sankcje stosowane w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą i podejmują wszelkie środki niezbędne do zapewnienia wdrożenia tych sankcji. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych przepisach najpóźniej do dnia określonego w art. 24, a także niezwłocznie powiadamiają ją o wszelkich późniejszych zmianach tych przepisów.

[Artykuł 23: skreślony]¹⁵

Artykuł 24

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej w terminie do^{*}
**
.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takich odniesień określone są przez państwa członkowskie.

¹⁵ Prezydencja proponuje motyw o następującym brzmieniu: „Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu stanowi, że w przypadku terenów, dla których nie można ustalić osoby odpowiedzialnej, działanie zaradcze może w ostateczności podjąć właściwy organ. Przepis ten pozostaje bez uszczerbku dla ogólnego zobowiązania określonego w niniejszej dyrektywie, zgodnie z którym określone miejsca zanieczyszczone poddawane są remediacji.”
*
24 miesiące po wejściu w życie niniejszej dyrektywy.

** Motyw: „Zgodnie z ust. 34 porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa, zachęca się państwa członkowskie do sporządzania, na potrzeby własne oraz w interesie Wspólnoty, własnych tabel ilustrujących w możliwie najszerszym zakresie korelacje między niniejszą dyrektywą a środkami transpozycji oraz do podania ich do wiadomości publicznej.”

2. Państwa członkowskie przedstawiają Komisji teksty głównych przepisów prawa krajowego, które przyjmują w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 25

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 26

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

SEKCJA 1
PARAMETRY SŁUŻĄCE DO OKREŚLANIA OBSZARÓW WYMAGAJĄCYCH
SZCZEGÓLNEJ OCHRONY PRZED EROZJĄ

Typ gleby (poziom jednostek typologicznych)
Uziarnienie gleby (na poziomie jednostek typologicznych): zawartość piasku, pyłu i iłu
Topografia: nachylenie i długość zbocza
Pokrycie terenu i zmiana pokrycia (np. według nomenklatury Corine Land Cover)
Klimat: opady (wielkość, czas trwania, częstotliwość i charakterystyka wiatrów)
Właściwości związane z zagęszczeniem gleby (na poziomie jednostek typologicznych): gęstość objętościowa gleby i gęstość objętościowa części mineralnych (można zmierzyć lub oszacować)
Właściwości hydrauliczne gleby (na poziomie jednostek typologicznych): intensywność infiltracji, przepuszczalność i zdolność do retencji wody (można zmierzyć lub oszacować)
Całkowity węgiel organiczny w glebie (g C/kg suchej masy) (na poziomie jednostek typologicznych) (można zmierzyć lub oszacować)
Klimat: opady (natężenie)
Użytkowanie terenu, w tym gospodarowanie gruntami, systemy gospodarki rolnej i leśnictwo
Warunki hydrologiczne
Strefa agroekologiczna

¹⁶ Niektóre z parametrów zawartych w niniejszym załączniku mogą być zmierzone lub oszacowane, na przykład za pomocą modeli lub przy użyciu funkcji pedotransferu, na podstawie posiadanych informacji i danych uzyskanych w drodze pomiarów.

SEKCJA 2

PARAMETRY SŁUŻĄCE DO OKREŚLANIA OBSZARÓW WYMAGAJĄCYCH SZCZEGÓLNEJ OCHRONY PRZED SPADKIEM ZAWARTOŚCI MATERII ORGANICZNEJ

Typ gleby (poziom jednostek typologicznych)
Całkowity węgiel organiczny w glebie (g C/kg suchej masy) (na poziomie jednostek typologicznych) (można zmierzyć lub oszacować)
Klimat: temperatura i opady (wielkość)
Pokrycie terenu i zmiana pokrycia (np. według nomenklatury Corine Land Cover)
Uziarnienie gleby (na poziomie jednostek typologicznych): zawartość łu
Zasoby węgla organicznego w glebie (t C/ha) (na poziomie jednostek typologicznych) (można zmierzyć lub oszacować)
Topografia: nachylenie terenu, wystawa i wysokość
Użytkowanie terenu, w tym gospodarowanie gruntami, systemy gospodarki rolnej i leśnictwo

SEKCJA 3

PARAMETRY SŁUŻĄCE DO OKREŚLANIA OBSZARÓW WYMAGAJĄCYCH SZCZEGÓLNEJ OCHRONY PRZED ZAGĘSZCZANIEM GLEBY

Typ gleby (poziom jednostek typologicznych)
Uziarnienie warstwy wierzchniej (30 cm lub poziom orny ziemi uprawnej) i podglebia (na poziomie jednostek typologicznych)
Klimat: temperatura, opady (rozkład) i ewapotranspiracja
Pokrycie terenu i zmiana pokrycia (np. według nomenklatury Corine Land Cover)
Całkowity węgiel organiczny w glebie (na poziomie jednostek typologicznych) (można zmierzyć lub oszacować)
Gęstość objętościowa warstwy wierzchniej i podglebia (na poziomie jednostek typologicznych) (można zmierzyć lub oszacować)
Topografia: nachylenie i rzeźba terenu
Użytkowanie terenu, w tym gospodarowanie gruntami, systemy gospodarki rolnej i leśnictwo

SEKCJA 4

PARAMETRY SŁUŻĄCE DO OKREŚLANIA OBSZARÓW WYMAGAJĄCYCH
SZCZEGÓLNEJ OCHRONY PRZED ZASALANIEM

Typ gleby (poziom jednostek typologicznych)
Uziarnienie gleby (na poziomie jednostek typologicznych): zawartość piasku, pyłu i łu
Obszary nawadniane, właściwości chemiczne (pH, rodzaj i zawartość soli) wody wykorzystywanej do nawadniania oraz rodzaj technik nawadniania
Klimat: temperatura, opady (wielkość) i parowanie
Właściwości chemiczne gleby (na poziomie jednostek typologicznych): pH, przewodność elektryczna i procentowy udział sodu wymiennego
Właściwości hydrauliczne gleby (na poziomie jednostek typologicznych): tempo infiltracji, przewodność hydrauliczna, retencja wody oraz charakterystyka pionowego i poziomego odpływu (można zmierzyć lub oszacować)
Informacje na temat wód podziemnych: właściwości chemiczne (pH, rodzaj i zawartość soli) oraz wahania głębokości
Skąła macierzysta: rodzaj i skład chemiczny

SEKCJA 5

PARAMETRY SŁUŻĄCE DO OKREŚLANIA OBSZARÓW WYMAGAJĄCYCH SZCZEGÓLNEJ OCHRONY PRZED OSUWANIEM SIĘ ZIEMI

Właściwości gleby (na poziomie jednostek typologicznych): uziarnienie i przepuszczalność (przepuszczalność można zmierzyć lub oszacować)
Częstotliwość występowania / zagęszczenie osuwisk
Topografia: długość zbocza, załamania zbocza, rodzaj zbocza
Pokrycie terenu i zmiana pokrycia (np. według nomenklatury Corine Land Cover)
Klimat: opady (wielkość, czas trwania, częstotliwość i natężenie)
Typ gleby (poziom jednostek typologicznych)
Podłoże skalne i zalegające powyżej utwory (litologia, właściwości geotechniczne i hydrologiczne, rodzaj skały macierzystej) (na poziomie jednostek typologicznych) (można zmierzyć lub oszacować)
Użytkowanie terenu, w tym gospodarowanie gruntami, systemy gospodarki rolnej i leśnictwo
Zagrożenie sejsmiczne

SEKCJA 6

PARAMETRY SŁUŻĄCE DO OKREŚLANIA OBSZARÓW WYMAGAJĄCYCH
SZCZEGÓLNEJ OCHRONY PRZED ZAKWASZANIEM GLEBY

Typ gleby (poziom jednostek typologicznych)
Uziarnienie gleby (na poziomie jednostek typologicznych): zawartość piasku, pyłu i iłu
Skąła macierzysta: rodzaj i skład chemiczny
Właściwości chemiczne gleby (na poziomie jednostek typologicznych): pH i wysycenie zasadami (można zmierzyć lub oszacować)
Całkowity węgiel organiczny w glebie (na poziomie jednostek typologicznych) (można zmierzyć lub oszacować)
Pokrycie terenu i zmiana pokrycia (np. według nomenklatury Corine Land Cover)
Użytkowanie terenu, w tym gospodarowanie gruntami, systemy gospodarki rolnej i leśnictwo
Klimat: temperatura, opady (wielkość) i ewapotranspiracja
Osadzanie się substancji zakwaszających z powietrza

OPCJA A

Lista terenów, na których są lub były prowadzone działania, o których mowa w art. 10 i 12

Załącznik II A

1. Zakłady, na terenie których znajdują się lub znajdowały się odnośne substancje niebezpieczne w ilościach równych lub przewyższających wartości określone w części 1 kolumna 2 i części 2 kolumna 2 załącznika I do dyrektywy Rady 96/82/WE (dyrektywa Seveso) * – do czasu przyjęcia nowych wartości, o których mowa w art. 18 ust. 4.
2. Tereny, na których są lub były prowadzone działania wymienione w załączniku I do dyrektywy Rady 96/61/WE, z wyjątkiem działań związanych z hodowlą zwierząt gospodarskich.
3. Położone w obrębie terenów powojkowych obszary, na których miało miejsce stosowanie lub składowanie znacznych ilości odnośnych substancji niebezpiecznych lub postępowanie z nimi.
4. Instalacje wydobywcze, w tym obiekty unieszkodliwiania odpadów wydobywczych objęte dyrektywą 2006/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady **, lecz z wyłączeniem obiektów unieszkodliwiania odpadów obojętnych, torfowych i niezanieczyszczonej gleby.
5. Składowiska odpadów zdefiniowane w dyrektywie Rady 1999/31/WE***.

* Dz.U. L 10 z 14.1.1997, s. 13.

** Dz.U. L 102 z 11.4.2006, s. 15.

*** Dz.U. L 182 z 16.7.1999, s. 1.

Załącznik II B

1. Tereny, na których są lub były prowadzone, niezależnie od określonych wielkości progowych, działania wymienione w załączniku I do dyrektywy Rady 96/61/WE, z wyjątkiem działań podejmowanych przez mikroprzedsiębiorstwa, zdefiniowane w art. 2 pkt 3 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE^{*}, oraz działań dotyczących hodowli zwierząt gospodarskich.
2. Położone w obrębie portów lotniczych obszary, na których ma lub miało miejsce stosowanie lub składowanie znacznych ilości odnośnych substancji niebezpiecznych, lub postępowanie z nimi.
3. Położone w obrębie portów obszary lądowe, na których ma lub miało miejsce stosowanie lub składowanie znacznych ilości odnośnych substancji niebezpiecznych, lub postępowanie z nimi.
4. Stacje benzynowe i paliwowe.
5. Pralnie chemiczne.
6. Oczyszczalnie ścieków.
7. Stacje pomp, punkty przesyłowe, złącza i obszary, w których odnotowano wycieki z rurociągów wykorzystywanych do transportu substancji niebezpiecznych.

^{*} Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36

OPCJA B:

Orientacyjna lista działań, które które mogą z dużym prawdopodobieństwem powodować zanieczyszczenie gleby, o której mowa w art. 11 i 13

1. Działania, które wiążą się z obecnością, obecnie lub w przeszłości, odnośnych substancji niebezpiecznych w ilościach równych lub przewyższających wartości określone w części 1 kolumna 2 i części 2 kolumna 2 załącznika I do dyrektywy Rady 96/82/WE (dyrektywa Seveso) – do czasu przyjęcia nowych wartości, o których mowa w art. 18 ust. 4.
2. Działania, prowadzone obecnie lub w przeszłości, które wymienione są w załączniku I do dyrektywy Rady 2008/01/WE i w ocenie państw członkowskich mogą z dużym prawdopodobieństwem powodować zanieczyszczenie gleby.
3. Położone w obrębie terenów powojсковych obszary, na których miało miejsce stosowanie lub składowanie znacznych ilości odnośnych substancji niebezpiecznych, lub postępowanie z nimi.
4. Instalacje wydobywcze, w tym obiekty unieszkodliwiania odpadów wydobywczych objęte dyrektywą 2006/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, lecz z wyłączeniem obiektów unieszkodliwiania odpadów obojętnych, torfowych i niezanieczyszczonej gleby.
5. Składowiska odpadów zdefiniowane w dyrektywie Rady 1999/31/WE.
6. Działania, prowadzone obecnie lub w przeszłości, wymienione w załączniku I do dyrektywy Rady 2008/01/WE niezależnie od określonych wielkości progowych, z wyjątkiem działań podejmowanych przez mikroprzedsiębiorstwa, zdefiniowane w art. 2 pkt 3 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE, oraz działań dotyczących hodowli zwierząt gospodarskich.
7. Położone w obrębie portów lotniczych obszary, na których ma lub miało miejsce stosowanie lub składowanie znacznych ilości odnośnych substancji niebezpiecznych, lub postępowanie z nimi.
8. Położone w obrębie portów obszary lądowe, na których ma lub miało miejsce stosowanie lub składowanie znacznych ilości odnośnych substancji niebezpiecznych, lub postępowanie z nimi.
9. Stacje benzynowe i paliwowe.

10. Pralnie chemiczne.
 11. Oczyszczalnie ścieków.
 12. Stacje pomp, punkty przesyłowe, złącza i obszary, w których odnotowano wycieki z rurociągów wykorzystywanych do transportu substancji niebezpiecznych.
-